

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 428 40 00
F: 01 428 47 33
E: gp.mnz@gov.si
www.mnz.gov.si

Urad Vlade RS za komuniciranje

Številka: 092-681/2013/2 (1324-10)
Datum: 13. 11. 2013

Zadeva: **Predlagam.vladi.si 5049-342: predlog za spremembo Zakona o orožju - odgovor**

Ministrstvo za notranje zadeve je 28. 10. 2013 prejelo predlog 5049-342 v katerem predlagatelj predlaga, da se Zakon o orožju spremeni tako da:

1. Za pridobitev orožnih listin za orožje iz 1. točke kategorije D in za malokalibrsko orožje (kalibra .22), zadostuje, da je posameznik polnoleten in nekaznovan, ter da ima opravljen izpit iz varnega ravnanja z orožjem, torej veljajo enaki pogoji kot za zračno orožje pri katerem je kinetična energija izstrelka na ustju cevi višja kot 20 J ali hitrost izstrelka na ustju cevi presega 200 m/s. Predlagatelju namreč ni logično, da so za nabavo in posest malokalibrskega orožja predpisani strožji pogoji kot pa za močno zračno orožje. Prav tako mu ni logično, da so za nabavo in posest enostrelnega orožja, za katero se uporablja šibreno strelivo (orožje kategorije D1), enaki pogoji kot za orožje, za katero se uporablja enovito strelivo, saj je domet slednjega orožja večji kot pa orožja, ki uporablja šibreno strelivo.
2. Zbiratelji, ki smejo posedovati avtomatsko orožje (kategorije A2) smejo to orožje uporabljati na za to primernem strelišču ob predhodni najavi pri pristojnem organu in ne več kot dvakrat letno. Predlagatelj meni, da bi to pripomoglo k ohranjanju tehnične dediščine.

I. Veljavna ureditev:

Iz podanega predloga (1. točka) je razvidno, da predlagatelj predlaga spremembo 2. in 3. alineje drugega odstavka 3. člena Zakona o orožju (Uradni list RS, št. 23/05-UPB1 in 85/09), in posledično tudi spremembo drugih določb zakona (npr. 14., 40., 42., 44. člen). Posledica teh sprememb bi bilo izenačenje malokalibrskega orožja in enostrelnega dolgocevnega orožja z eno ali več gladkimi cevmi (orožje iz 1. točke kategorije D), z orožjem iz 2. do 6. točke kategorije D (plinsko orožje, reprodukcije strelnega orožja, pri katerem se ne uporablja enovitega naboja, možnarji, staro orožje in zračno orožje pri katerem je kinetična energija izstrelka na ustju cevi višja kot 20 J ali hitrost izstrelka na ustju cevi 200 m/s ali več), glede nabave in posesti orožja. Z vidika posameznika, ki je dopolnil 21 let bi to pomenilo, da mu pri nabavi malokalibrskega orožja in orožja iz 1. točke kategorije D, ne bi bilo treba izpolnjevati pogojev iz 3., 4. in 5. točke

drugega odstavka 14. člena Zakona o orožju (zanesljivost, upravičen razlog za izdajo orožne listine in zdravniški pregled), orožje pa bi lahko nabavljalo pri trgovcu z orožjem brez nabavnega dovoljenja, in sicer pod pogoji, ki so določeni v tretjem in četrtem odstavku 40. člena zakona. Poleg tega predlagatelj uporablja nekatere termine, ki jih določbe veljavnega Zakona o orožju ne vsebujejo. Termin malokalibrsko orožje je določal Zakon o orožju iz leta 1981, in sicer 4. točka 3. člena, kar je pomenilo, da so športno orožje puške, samokresi in revolverji majhnega kalibra do vključno 5,6 mm z risano cevjo ali gladko cevjo. Pri tem pa določbe Zakona o orožju niso razlikovale med orožjem oziroma strelivom s centralnim vžigom in robnim vžigom. V vojaški sferi se termin malokalibrsko orožje uporablja za "osebno" orožje do kalibra 20 mm, v športni sferi pa se ta termin uporablja za orožje in strelivo kalibra 5.6 mm z robnim vžigom. Kaliber takšnega streliva je v večini primerov v anglosaksonskem merskem sistemu naveden kot .22. Nadalje pripominjamo, da se tudi za orožje iz 1. točke kategorije D uporablja enovit naboj, zato sklepamo da se primerjava dometa nanaša na orožje z risano cevjo za katero se praviloma uporablja "krogelno" strelivo.

Iz 2. točke podanega predloga pa je razvidno, da predlagatelj predlaga spremembo četrtega odstavka 28. člena Zakona o orožju, po katerem je orožje kategorije A, ki ga je dovoljeno zbirati, prepovedano nositi in uporabljati kot orožje. Izjemoma je dovoljeno tako orožje uporabiti na primernem strelišču, v znanstvene ali raziskovalne namene, po predhodnem dovoljenju pristojnega organa.

Ministrstvo za notranje zadeve meni, da predloga nista utemeljena zaradi naslednjih razlogov: Orožje je skozi zgodovino ohranilo svoj namen, in sicer kot predmet, ki je izdelan z namenom napada in obrambe, športa in lova. Po klasičnem pojmovanju predmeta, ki nima sposobnosti tako napada kot obrambe, ni mogoče opredeliti kot orožje (npr. vojaški ščiti, čelada). Z orožjem se izkazuje moč in nadvlada, je tržno blago, prisotno je pri storitvi kaznivih dejanj, nesrečah, družinskih tragedijah itd. Iz opisane narave orožja izhaja tudi klasična delitev orožja na vojaško orožje, ki je v izključni ingerenci države, kar posledično pomeni, da posameznikom nabava in posest tega orožja praviloma ni dovoljena ter civilno orožje, za katero je nabava in posest, pod določenimi pogoji, dovoljena.

Že iz opisane narave orožja je razvidno, da je orožje predmet, ki pomeni neposredno nevarnost za življenje, zdravje in varnost ljudi, za varnost javnega reda in varnost države. To pa je poglobljeni razlog, da je promet z orožjem prepovedan oziroma omejen. Slednje izhaja predvsem iz 1. člena, pa tudi ostalih določb Zakona o orožju ter drugih predpisov (npr. predpisi s področja obrambe, Kazenski zakonik, mednarodni sporazumi in pogodbe). Določba 2. člena Zakona o orožju opredeljuje orožje kot predmet, izdelan ali prilagojen tako, da lahko pod pritiskom zraka, smodnikovih ali drugih plinov ali drugega potisnega sredstva izstreljuje krogle, šibre ali druge izstrelke, oziroma razpršuje pline, tekočino ali drugo substanco in drugi predmeti, ki so po svojem bistvu namenjeni zlasti: - da z neposrednim učinkovanjem preprečijo ali zmanjšajo napad ali nevarnost; - za lov in - za športno streljanje. V navedenem pojmovanju orožja je zajeto tako strelno orožje, ki je lahko ognjeno (potisno sredstvo je smodnik), zračno (potisno sredstvo je zrak ali plin), npr. loki in samostreli (potisno sredstvo je tetiva), hladno orožje (bodala, boksarji itd.) in drugi predmeti (električni paralizatorji in razpršilci). Ti predmeti oziroma orožje so nato v prvem odstavku 3. člena navedenega zakona razdeljeni glede na tehnične lastnosti (avtomatsko, polavtomatsko orožje itd), ognjeno moč, namen izdelave in uporabe (vojaško oziroma civilno), stopnjo nevarnosti itd., v posamezne kategorije (A, B, C in D). Posamezni pojmi v zvezi s to razvrstitvijo pa so nato pojasnjeni v 4. členu Zakona o orožju in navsezadnje tudi v prilogi I in II Pravidnika za izvajanje Zakona o orožju (Uradni list RS, št. 40/05, 82/07, 63/10 in 52/12). Predpisana razvrstitev orožja je skladna z Direktivo 91/477/EGS o nadzoru nabave in posedovanja orožja z dne 18. junija 1991 in Direktivo 2008/51/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2008 o spremembi Direktive 91/477/EGS o nadzoru nabave in posedovanja orožja. Pri tem je treba omeniti, da so pri orožju kategorije A

dodane točke 6 (vojaško orožje), 8 (hladno orožje) in posebna oprema za orožje, v kategoriji D pa so dodane točke 2 do vključno 9. Pri podrobni preučitvi omenjene razvrstitve orožja je razvidno, da se orožje z robnim vžigom v kategoriji B ne pojavlja v točkah 2 (v tej je izrecno navedena centralna udarna igla - centralni vžig) in 6 (v tej so izrecno navedene gladke cevi iz katerih se praviloma izstreljuje šibreno strelivo), v ostalih točkah te kategorije in v vseh točkah kategorije C pa se pojavlja. Povsem razumljivo pa je, da se to orožje ne pojavlja v 1. točki kategorije D. Iz te razvrstitve je nadalje razvidno, da se kaliber orožja izrecno ne omenja in da posledično nima kakšnega posebnega pomena pri pogojih nabave in posesti tega orožja. Orožje z robnim vžigom kategorije B in C se izdeluje, uporablja in propagira za lov (mala divjad), šport, varnost, uničevanje škodljivcev. Po nekaterih ameriških raziskavah je prav orožje kalibra .22 in dodatki (SHORT, LONGE RIFLE itd.) največkrat prisotno pri ubojih in je najbolj prodajano orožje. Iz navedenega sledi, da je orožje z robnim vžigom ubojno in da predstavlja enako stopnjo nevarnosti za življenje in zdravje ljudi ter javni red, pa naj gre za pištolo, revolver, polavtomatsko repetirno ali enostrelno puško, kot ostalo orožje kategorij B, C in D tč.1. Iz tega pa je mogoče sklepati, da ni nobenega tehtnega razloga, da bi se orožje z robnim vžigom drugače urejalo oziroma obravnavalo kot ostalo orožje kategorij B in C. Navedenim stališčem pritrjuje tudi primerjava zakonodaj držav članic Evropske unije v Poročilu Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu za izvajanje Direktive Sveta 91/477/EGS z 18. junija 1991, o nadzoru pridobivanja in posedovanja orožja s 15.12.2000. Iz omenjenega poročila je razvidno, da je bilo v večini takratnih držav članic EU orožje kategorij B, C in 1. točke kategorije D podvrženo dovoljenju, pa čeprav je bilo po omenjeni direktivi takšno dovoljenje "obvezno" le za orožje kategorije B in da se orožje iz 1. točke kategorije D po direktivi celo prosto prodaja – ni omejitve. Izjeme so le Avstrija, Belgija, Francija in Grčija. Podvrženost dovoljenju je v Zakonu o orožju določena v 2. alineji drugega odstavka 3. člena, ki določa da se orožje kategorije B, C in 1. točke kategorije D, glede pravic in obveznosti posameznikov, pravnih oseb in podjetnikov, razvršča v dovoljeno orožje, za katerega je potrebno predhodno dovoljenje. Pogoji za izdajo dovoljenja pa so določeni v drugem odstavku 14. člena Zakona o orožju in so enaki kot jih določa citirana direktiva. Ministrstvo za notranje zadeve še pripominja, da primerjava obravnavanega orožja z zračnim ni ustrezna, saj je tehnični razvoj in pojavnost slednjega orožja v slovenskem prostoru, povsem drugačna. Na svetovnem trgu so se pojavili trendi porasta vse močnejšega zračnega orožja v letih 1990/2000 in se trend še povečuje. V Sloveniji je ta trend pričel naraščati po letu 2000, Ministrstvo za notranje zadeve se je na te trende odzvalo z novelo Zakona o orožju iz leta 2009, ki določa zahtevnejše pogoje za nabavo in posest močnejšega (ubojnega) zračnega orožja.

V zvezi z orožjem z gladko cevjo iz katerega se praviloma izstreljujejo šibri naboji se sicer strinjamo da je domet slednjega orožja veliko manjši od orožja z risanimi cevmi iz katerih se praviloma izstreljujejo krogelni naboji, vendar to še ne pomeni, da je tudi ognjena moč (ubojnost) orožja z gladko cevjo manjša. Celo nasprotno, zaradi števila izstrelkov iz bližine je ognjena moč orožja z gladki cevmi v določenih situacijah večja od orožja z risanimi cevmi. Zato ga je pričela uporabljati vojska in policija.

V zvezi s predlogom glede avtomatskega orožja pojasnjujemo, da le to na podlagi 2. točke prvega odstavka 3. člena Zakona o orožju sodi v kategorijo A in kot tako je prepovedano. Zaradi velike ognjene moči je tudi povsem jasno, da sodi avtomatsko orožje med vojaško orožje. Kot že navedeno je vojaško orožje praviloma v izključni ingerenci države. Ker pa vojaško orožje ni samo avtomatsko, temveč se pojavljajo enaki tipi delovanja kot pri civilnem orožju (polavtomatsko, repetirno itd), v direktivi pa se omenja kot prepovedano orožje samo orožje z avtomatskim delovanjem, je zaradi jasnosti v zakonu, v kategorijo A dodana še točka 6. (vojaško orožje), in se nanaša na polavtomatsko in drugače delujoče vojaško orožje. Izključna ingerenca države je v določeni meri dodatno pojasnjena v 1. točki 4. člena Zakona o orožju, kjer je pojem "prepovedano orožje" pojasnjen, in sicer je to orožje, katerega promet, nabava in posest posameznikom, pravnim osebam in podjetnikom posameznikom niso dovoljeni, razen, če s tem zakonom ni drugače določeno. Takšna izjema je določena v 28. členu Zakona o orožju, po katerem se lahko določene vrste orožja kategorije A zbira (orožje je konkretizirano v

Odredbi o seznamu orožja kategorije A, ki ga je dovoljeno zbirati). V zvezi s tem je potrebno upoštevati še okoliščine kot na primer, da po različnih mednarodnih sporazumih oziroma dogovorih, avtomatsko orožje izgubi svojstvo vojaškega orožja, kolikor je bilo izdelano pred letom 1900, da ima avtomatsko orožje, ki se je uporabljalo v drugi svetovni vojni enako ali celo večjo ognjeno moč kot sodobno vojaško orožje itd. Glede na navedeno je povsem razumljiva in utemeljena prepoved, ki jo določa četrti odstavek 28. člena Zakona o orožju. Utemeljenost prepovedi kakršnega koli ljubiteljskega streljanja z avtomatskim orožjem potrjuje tudi 6. člen Direktive 91/477/EGS o nadzoru nabave in posedovanja orožja z dne 18. junija 1991, ki zavezuje države članice, da sprejmejo vse ustrezne ukrepe, da prepovedo nabavo in posedovanje strelnega orožja in streliva, razvrščenega v kategorijo A. V posebnih primerih lahko pristojni organi izdajo dovoljenja za takšno strelno orožje in strelivo, kadar to ni v nasprotju z javno varnostjo ali javnim redom.

Pripravil:
Milko Zerušič
višji svetovalec I

31-0-
mag. Bojan Trnovšek
generalni direktor
višji sekretar

Poslano:
1. naslovníku - po e-pošti